

1.

El grupo escultórico de San Miguel Blaz
~~Palau de la Maria Catalana~~

El Palau de la Maria Catalana a la manera dels barons
 antics ja té la seva pròpia esculpida, ja mostra en
 l'actiu procés de la idealitat que s'ha guiat, ~~una gran~~ per
~~la~~ y com la idealitat que s'ha guiat es compleix, com s'au-
 ma d'una potència; l'escultura de la pròpia s'ha ~~convertit~~
 convertit en ~~un~~ gran iós monument.

~~Com la casa es l'espai de l'ànima, la realitat~~
~~de la pròpia és en el Palau de la Maria Catalana~~

La Lo Palau estava fet, y la seva cantonada era
 viva. Lo Palau era habitant d'ipis se vege reproduït en
 per milers de milers de fulls. Lo Palau era habitant
 y representava en nos cants, y reflectia en ses lluminàries
 per temps y temps. conservant la seva cantonada

Uria. Els que't vejoren y arc't venent podria sentir
l'encorís de que aquell esperit que ja vós renovava
y rellucia, ha traspuat per les parats de la canto-
nada y a copia de traspuar ha pres formes esculpuralas.
magníficas

Aré's ven com la Santetat una vegada mes se
feu haura y encarna en la persona de Sant Jordi; y
també's ven com la terra nostre's i'esculira, sorgiu de
les reus estranyas la Mura de la musica popular cata-
lana. ¡Oh Cel baixant a la terra catalana y la terra
catalana remuntant al Cel!

~~Aré's Sant Jordi en un prat al cam de~~
~~monument~~ Sant Jordi posa vigorament les reus
petjades en lo mes ^{que fairs} ~~de~~ ^{de} ~~presenciant~~ de la nostre

Terra, la Mura de la missió popular catalana
s'eleva plena de gràcia y joventut, ab la mirada cap
a les regions serenes.

Les generacions dels catalans tan ben guiats, van
cantant, fent via, sempre avant.

Per felicissima coincidència podem reconèixer
ab paraules soberranament poètiques, s'en Maragall
les figures soberranament escriptòriques, s'en Blay.

Ja ben pocs dies que lo nostre Lluís Bonifàs
ab entesaio' tota dramatica ens recordava aquells her-
mosos versos de la Glòria

Hi anirau acudint
casas cu' ab lo feua tarca,
els pastors ab els ramats

Sevallant de las montanyas,
 els mariners als els rius
 y l'olor d'aigua salada,
 els pagesos ab els bous
 de la vella resacaunta ...
 tots arredijats d'auor ...

Alli's veureu: ben plantat lo pagès de la vella resacaunta,
 lo mariner ab els rius, lo pastor Sevallant
 de las montanyas

Y Aquell art noble del cant
 en paraules ben trobadas -

aigua lluna hi fa acudir els fadrins. Tanke hi crida a les
 doncelles, y hanta a les vides mes ^{menes} ~~melles~~ que cantau tot
 guaytan cigoquerrades. ~~I aquells cantos que han aprés~~ Mes

recatada en lo país s'hi seen una mone que tot alle-
tue al fillat ~~havia~~ recorda haver tallada.

Forsem a celaiat los ulls, y veurem que'l Sant Jordi
no té pas lo drak als peus; sino que ab l'expasa reposa-
da, enar hola vivuena bandera; ~~Junta bandera es?~~

Es la bandera nostra, que volgea al vent portada per el
Sant Martí. L'artista ha encertat l'hora ^{actual} de Catalunya.

~~En la bandera. La nostra Patria recordantur que Supra~~
~~S'ha estat que la nostra Sant Patró havent sent sigut~~
~~un gran heró recordantur que'l nostre Sant Patró havent~~
sigut un heró, va acabar sent gran Martí; Nixent
~~com~~ l'auera de tristora que s'encampa per Sevall de la
visera! ~~Aquesta l'hi puerat~~ Es la tristora que cauau
las tragedias y martiris que esti passant la Nostra Terra!

Juntar hemeraras com estranya lo monumental grupo

6.

exculptorich surgirent al impuls generós d'un exemplari-
 sine aymant de las arts y de la patria, d'aquí que s'hi
 allí ~~marquès~~ ^{marquès} ~~hauria perpetuat en lletres~~
 alguna que ~~deu valguen~~ ^{hauria perpetuat el seu}
 de pedra l. ^{seu} honorable hotel del Marquèsat de
~~Castellbell. en lletres de pedra al peu~~

11
Sant Jordi
y la
Virgen Catalana
al seu Palau.

Cap à Nuria

Lo Sereny de per l'escurrió a Nuria no es una fat-lera
 S'alpruiste, per un bon català. Es cosa mes seriosa, mes
^{sana}
 neta, mes, — Santa

S'hi pensa, en parla, mes se cant vezados, se busca
 l'ocasió s'empendrerla per tots cantons, y s'enventen,
 lo viatge un dia que es té per bon felis com tota
 dia ben volgut; Es que auen a visitar los fouts de
 vida de la terra catalana!

Per allí's troba la mare de la nostre fe; per
 allí va camussar la nostra patria; per allí ^{revisant} ~~revisant~~
 les ~~nostres~~ ^{cançons} ~~cançons~~, allí o hi ^{cançons} ~~cançons~~ les arrels de nostra
 parla, ^{es} ~~per~~ allí ^{que van veient los} ~~revisant~~ ^{nostres} rius.

Lo preu: No es pas un riu de quim se pugué dir: "molta
pressa y poca medera." Ni es pressa lo que fa, ni penes-
sa la que té. Són unes si de generació, y son treball
de producció. En ell s'encelou lo misteri de la ~~vida~~^{vida}
~~vida~~, en ell hi passen los peipos, per ell s'ampleu
y lueixen los ~~canals que passen i s'ampleu~~^{iguals que s'ampleu} peipos,
simbolisant així la patria popular, que es arigue de
terme de tota ~~part~~^{part} verament nacional.

Guer alps: Montanyes de rochs, canins de ferro:-
parats de visnas; hancus sobrevinguts, nandallas de
morts; pobles que's depeuran. Quin sentiment mes parentell
lo d'aquella cecauçada que ab la nauas ^{visnas} ~~visnas~~ ~~visnas~~
y treballs ven arribar y evolucionar generacions de mala gent
de gent que's mata, ells ab ells, o que moron castigats per naturals.

Torre neulas: Paisatge d'infern; Sera per suggestio de
la maldat se vota? Alla Salt i'altra ab crentas cau-
telludas la montanya, ergarrifaras quant fa xori, resisten-
~~sa~~ tetricas quant la envolealla la boira. Un verament
una visio dautencia. ~~La d'agulla~~

^{El sastre?}
Lo salt del sastre! No era un home de Deu, era un
home del man. Va caure per uicent, y la Verge'l salvaba
Va volquer temtar a Deu, caiguer al ~~infern~~ ^{esperdauts}.
j Quina visio de moral! ~~Si ab los ulls de la fe giren~~
~~minen per als ulls als cims hi veuren a "veris que teneix al capdalt~~
~~font del creual que robar lo cap per lo muntament als~~
~~al Diabla que temlarlo volia, no, sin."~~ No temlaris a tem Deu
~~se'n ye'l pauament~~ ~~es temlar que'l Diabla va volquer~~
~~Temlar.~~
~~que Jesus sigue al Diabla.~~ "no temlaris
al teu Deu y temlar."

~~font del~~ Font del creual. Visio de soltat d'una
tristesa inmensa. Veuient de la regio infernal vos semblara

que entrem al purgatori. Lo camí es penós, las cims
altíssimes; ^{mes} ~~per~~ ^{mes}, allà dalt hi ha el Cel; i com que
hi trobarem la Verge!

Just alba.. Veu aquí lo refrigeri que baixant
se lo mes alt completa la vida del purgatori. Sent
el camí un lligam blanquíssim que del lloch de la
gloria baixa, ~~a refreigar~~ el lloch de la pena. ~~Sim~~
F que'n sent se converteix en lloch de la esperança que nos fa saltar
de l'any l'un ^{ahont?}
de l'altre; per ~~per arribar, al lloch de l'amar.~~
ar, o es llarga; **¡Q. Maria!** al lloch de l'amar.
la trasa blanca. Allí a la font, ~~esta la pita amorosa~~ sels
mes per ella Giriney hi sentíreu la mistica vida de la Verge
la lloch de pena. immaculada, Al Cel blau, (las montanyas solennissimes)
l'aire puríssim, la quietud solennissima i pels cims la

4/
Per no tot lo que portabam al pensament ho s'expansió.
L'amor que us per puebles en grandia per las etimologies ara
se fa mes iustus quant trobantus en la Vall de Rivas, i
la fora del ~~font~~^{forat} i camí de Juerolps apart que colreu
vida las paraulas, tornant a cada finit mes expressivas.

Aixis trobem que la Ullguia ~~no'n va~~ no'n va tenir
~~fra~~ prau de dirne Rivas d'aquellas hermosas trencaduras
de la terra que s'ipau parer lo riu enjuguemat, si no
que reforçau encara mes lo sentiment d'aque

La Vall de ~~Rivas~~, que si s'iguessin la Vall de las Valls
la Riva de las Rivas, ~~perque~~ perque la Ullguia volguen
saver iustus tot al sentiment de aquelles hermosas trencaduras
de la terra ~~perque~~ va acaptar los mots que
expressen lo mateix concepte.

robeta blanquissima del bon g'eruset entera i la
tetiur del Sol.

j' salue Regina!

Impressions de

un voyage au Chinduan
de Nuvia

~~El~~ ^{El}

No grupo escultòric
S'en Jaume Blay.

El Palau de la Música Catalana, a la manera dels barcos autòctons,
ja té la seva proa esculpida, ja mostra en bloc pre-
munt l'idealitat que'l guia, i com l'idealitat que'l
guia es compleix amb l'ajut d'un polle, i l'escul-
tura de proa s'ha convertit en grandios monument.

~~El~~ ^{El} Palau estava fet y la seva proa, la seva cantonera-
da era llisa. Aïra la vege' tot hau temps y més temps.
Aïra feu reproduir en millers y millers de fulls.

El Palau era habitat y resguardat en sos cants y
relluïa en sos lluminaris, conservant per temps y

temps la seva cantarella Llira.

Així els que'l vegeuen abans y el veuen ara podrien sentir l'emoió de que aquell esperit que se diu remaneix y reflectia, ha traspuat per las parets y, a copia de traspuar, ha prè format escultursals magnífiques.

y allí se pot recordar com la santetat una vegada mes se feu home y encarna en la persona de Sant Jordi; y també com la terra nostra s'idealitza, sorgint de les seves entranyes la Musa de la Música Popular Catalana. ¡ Ah! el baixant a la terra catalana, y la terra catalana remountant al Cel!

Sant Jordi posa lligeraement les seves petrades en lo uel celayrat de la Nostre terra, y la Musa de la Música Popular Catalana s'eleva, plena de gràcia y

jouentut, ab la mirada a' les regions serenes.

I les generacions dels catalans, ab turs leus guides, van
cantant, fent via, sempre avant.

Per felicissima coincidencia podem novament ab parlar
les solirament poetiques d'eu maragall, les figures ro-
berament enciptaricas d'eu Blay.

Ha beny pures dies que ~~EN~~ ^{EN} Guirich Bonás, ab entonacio
tota dramatica, ens recordava aquells herueros vestros
de la Glora.

"Hi auirau acubint
" cadascu ab la seva tarca;
" els pastors, ab els ramats
" devallant de les montanyes;
" els mariners, ab els remes
" y l'olor d'aigua salada;
" els payeros, ab ~~els~~ ^{els} bous

" De la vella renouanta

" tots arreu de l'auar "

Alli's neureu: ben plantat, el pagès de la vella renouanta,
tot present, el parirer ab els neus, ^{el} ~~amitant~~ el pastor
devallant de les muntanyes. 7

" Aquell art noble del cant,
" en paraules ben trobades "

aiçò com hi fa acudir d'un cantó als fadrins, Tantú
hi crida per un altre a les hermanes Saeizelles, 7 fins
a les vides, veis veus que canten, tot guaitant en jo-
gades. Més recatada en el foc, hi arreu una
tendre mare que tot alletant al filllet recorda bones
tornades.

Més, torneu a culagrar els ulls. El nostre

Patró, Sant Jordi, no té pas ~~el~~ ^{el} drac als peus, si no que,
 ab l'espera reparada, enarhola immensa bandera; Es
 la bandera nostra que voleja al vent portada pel
 Sant Martí!

S'arriba ha encertat l'hora actual de Catalunya,
 recordant nos que'l nostre Sant Patró, havent sigut
 un heroe, també va ésser gran ~~martí~~ ^{martí}; Miren l'oc-
 bra de tristesa que s'encampa per Sevell de la Víspera!
~~La~~ que Sant Jordi està ~~amb~~ entristit ab les tra-
 gèdies y martiris que passen per la Nosta Terra.

S'Orfeu català deu tanta magnificència al impuls
 generós d'un exemplaríssim ayment de las arts y de
 la patria, d'autèntica i una alencoria, que allí ~~molt~~
~~hauria per~~

6.

Quedra perpetuat en Vostres de pedra l'honorable total
del meu Marquesat de Castellbell.

V. de Moragas.

Elle aniran pendint
cadascun ab la seva tasca:
els pastors ab els remats
devallant de les montanyes,
els mariners ab els vents
y la olor d'aigua salada
els pagesos ab els bous
de la vella ussonanta...
tots assedegats d'amor:
y nosaltres foram l'aigua.
Aquell art, noble del cant,
en paraules ben trobades
jo ensenyaria als pastors
tu a les donzelles la dansa.
I s'en tornarien tots
ab la cara enriallada;
i la mat. els mariners
els pastors i les montanyes
els pagesos als contents...
y tu, y jo l'un, i ne l'altre.